

KOHTAAMISOPAS

Kennelliitto Pyöräilyunioni Ratsastajainliitto

Hyvä liikkuja!

Ajatpa autolla tai pyörällä, ratsastat tai liikut koiran kanssa tai muuten vain omaksi iloksesi, niin kohtaat päivittäin muita kadulla, tiellä tai polulla liikkujia.

Useimmiten tällaiset kohtaamiset sujuvat ongelmitta, molemminpuolisen huomaavaisuuden ja kohteliaisuuden merkeissä.

On kuitenkin kohtaamistilanteita, joissa saattaisi olla hyvä tietää toisen osapuolen ajattelutavasta ja reaktioista.

Tätä tarkoitusta varten, liikenteen arkisia kohtaamisia helpottamaan olemme laatineet Kohtaamisoppaan.

**Suomen Kennelliitto
Suomen Pyöräilyunioni*
Suomen Ratsastajainliitto**

**Sivujen 4-6 pyöräilyosuus perustuu Helsingin Polkupyöräilijät ry:n tuottamaan Turvallisesti ja sujuvasti kaupunkiliikenteessä -esitteeseen.*

Valokuvat: Marcus Westermarck

SISÄLTÖ

Kun autoilija kohtaa pyöräilijän	4
Kun jalankulkija kohtaa pyöräilijän	4
Kun pyöräilijä kohtaa muuta liikennettä	5
Kun kohtaat hevosen pyörällä	6
Kun kohtaat hevosen koiran kanssa	7
Kun kohtaat hevosen autolla	7
Kun kohtaat hevosen jalkaisin	7
Kun kohtaat ulkoilijoita hevosen kanssa	8
Kun kohtaat koiran	8
Kun kohtaat koiran pyörällä tai ratsastaen .	9

Kun autoilija kohtaa pyöräilijän

- Noudata liikennesääntöjä ja aja nopeusrajoitusten mukaisesti, ota muut kulkijat huomioon.
- Pyöräilijällä on oikeus ja velvollisuus ajaa ajotiellä, kun pyörätietä ei ole.
- Anna tilaa pyöräilijälle kun tällä on etuajo-oikeus: tullessasi ajotielle kolmion takaa, vasemmalta tai pihalta. Anna tietä, hiljennä tai pysähdy, anna merkki pyöräilijälle.
- Kääntyessäsi katso tuleeko samansuuntaisella pyörätiellä risteykseen pyöräilijöitä. Ellet näe sivullesi, ole valmis pysähtymään.
- Autoilijan tulee väistää pyörätiellä ajavia pyöräilijöitä sekä kiertoliittymään ajaessaan että sieltä poistuessaan.
- Näytä aina suuntamerkkiä kääntyessäsi, myös kiertoliittymästä poistuessasi.
- Ole aina valmis pysähtymään kun lähestyt suojatietä. Anna tilaa suojatiellä oleville ja niille, jotka ovat sille menossa.
- Ohita ajotiellä ajava pyöräilijä riittävän etäisyyden päästä hitaasti. Muista, että pyöräilijä joutuu väistelemään tienvarren epätasaisuuksia.
- Avatessasi tien puoleista ovea, katso taaksesi ja varo pyöräilijöitä. Valista tästä myös takapenkillä istuvia.
- Älä pysäköi edes väliaikaisesti kevyen liikenteen väylälle, vaan riittävän kauas väylän sivuun.
- Tarkkaile autoliikenteen ohella myös muita tiellä kuljijoita.

Kun jalankulkija kohtaa pyöräilijän

- Opettele liikenteen perussäännöt, liikennemerkkit ja kaistamaalaukset.

- Yhtenäinen viiva erottaa pyöräilijät ja jalankulkijat, joilla molemmilla on oikeanpuoleinen liikenne. Katkoviiva on kaistaviiva, ja kaikki liikkuvat kulkusuuntaan nähden viivan oikealla puolella.
- Seuraa tiemerkintöjä ja muuta liikennettä, älä kulje pyörätiellä.
- Kävele kevyen liikenteen väylällä oikeata reunaa, vaikka lain mukaan saatkin kulkea kummalla puolella tahansa.
- Jos kuljette rinnakkain, olkaa valmiita tekemään tilaa polkupyörille ja muille nopeammin liikkuville.
- Älä jää seisomaan keskelle pyörätietä tai suojatieksi merkitylle pyörätien osuudelle.
- Älä ylitä pyörätietä katsomatta sivuillesi.
- Huolehdi, etteivät lapsesi tai koirasi tee arvaamattomia liikkeitä kevyen liikenteen väylällä.
- Älä ärsyynny kellon soitosta: pyöräilijä soittaa, jotta osaisit varautua ajoissa.
- Rullaluistelijat kuuluvat jalkakäytävälle, mutta jos haluat luistella pyörätiellä, ole valmis antamaan pyytämättä tilaa myös takaa tuleville pyöräilijöille.
- Käytä aina pimeällä heijastinta.
- Tarkkaile muuta liikennettä.

Kun pyöräilijä kohtaa muuta liikennettä

- Opettele liikenteen perussäännöt, liikennemerkkit ja kaistamaalaukset ja noudata niitä.
- Aja pyörätien oikeaa laitaa. Yhtenäinen viiva erottaa pyöräilijät ja jalankulkijat, joilla molemmilla on oikeanpuoleinen liikenne. Katkoviiva on kaistaviiva, ja kaikki liikkuvat kulkusuuntaan nähden viivan oikealla puolella.

- Ohita vasemmalta ja väistä ohittavaa oikealle.
- Näytä aina suuntamerkkiä kääntyessäsi.
- Älä aja jalkakäytävällä, jos olet yli 12-vuotias. Jos on välttämätöntä käväistä jalkakäytävän puolella, aja hiljaa ja ole valmis antamaan jalankulkijoille tilaa.
- Soita kelloa ajoissa alikuluissa tai lähestyessäsi sinua hitaammin liikkuvia.
- Väistä kevyen liikenteen väylillä oikealta tulevia.
- Pyöräilijän tulee väistää autoja pyörätien ja autotien risteyksissä, ellei autotiellä ole väistämistä- tai pysähtymismerkkiä.
- Noudata sopivaa tilannenopeutta: varo alamäkiä ja tunnelinsuita, lapsia, koiria ja hevosia. Soita kelloa tullessasi tunnelista, jos näkyvyys on huono.
- Aja ajotiellä oikeaa reunaa. Ryhmittäessäsi risteyksissä käytä koko kaistaa. Älä aja kaistaviivalla. Näytä selvästi suuntamerkki.
- Ota paikkasi liikenteessä, niin sinut huomataan. Pidä huoli oikeuksistasi, mutta ole aina valmis pysähtymään.
- Pidä pyöräsi kunnossa: tarkista erityisesti jarrujen toiminta. Käytä ajovaloja ja heijastimia pimeässä ja hämärässä: valkoinen edessä, punainen takana.
- Suojaa pääsi kypärällä. Kiinnitä kypäräsi hihna ja pidä se tarpeeksi kireällä.
- Tarkkaile kaikkea muuta liikennettä. Väistä tai pysähdy, jos vaara uhkaa.

Kun kohtaat hevosen pyörällä

- Hevonen on saaliseläin ja pelästyy helposti. Pakoreaktio on aina vaaratilanne, hevonen voi potkaista vaaraa kohti.

- Jos lähestyt hevosta takaapäin, hidasta ja ilmoita tulostasi mieluiten puhumalla, hevonen voi säikähtää polkupyörän kellon ääntä.
- Tarvittaessa anna ratsastajalle mahdollisuus pysähtyä ja kääntää hevonen sinua kohti.
- Kun ohitat hevosen, kierrä kaukaa ja puhu rauhallisesti ohittaessasi.
- Jos hevosta talutetaan, ohita hevonen aina taluttajan puolelta hitaasti ja rauhallisesti.
- Jos hevonen säikähtää, pysähdy ja juttele ratsastajalle ja hevoselle.

Kun kohtaat hevosen koiran kanssa

- Hevonen on saaliseläin ja sen maailmassa koira on saalistaja. Pidä koira lähelläsi, juttele ratsastajan kanssa rauhallisella äänellä. Anna ratsastajalle tarvittaessa mahdollisuus pysäyttää hevonen, jotta voitte ohittaa toisenne turvallisesti.
- Jos koira haluaa haukkua, koeta hillitä sitä, hevonen voi potkaista uhkaa kohti.
- Jos kohtaat talutettavan hevosen, ohita aina kaukaa ja taluttajan puolelta.

Kun kohtaat hevosen autolla

- Hidasta ja ohita kaukaa.
- Hevonen voi säikäyä voimakkaan jarrituksen tai kiihdytyksen ääniä.
- Tarvittaessa pysäytä ajoneuvo, jotta ratsukko pääse ohi turvallisesti.

Kun kohtaat hevosen jalkaisin

- Puhu ratsastajalle rauhallisella äänellä, hevonen voi pelätä esimerkiksi vaatteiden kahinaa.
- Jos lähestyt hevosta takaa, jätä hyvä etäisyys ja kerro ratsastajalle, että olet tulossa. Anna ratsastajalle mahdollisuus kääntää hevonen sinua kohti, jotta se ei tule yllätetyksi ja potkaise.
- Tarvittaessa pyydä ratsastajaa pysähtymään, jotta voitte ohittaa toisenne turvallisesti.
- Jos kohtaat talutettavan hevosen, ohita kaukaa ja aina taluttajan puolelta.

Kun kohtaat ulkoilijoita hevosen kanssa

- Lähde yleisille teille vasta kun hevosesi on kotioiloissa tottunut polkupyöriin, koiriin ja muihin ulkoilijoihin. Yleisillä teillä liikutaan vain käynnissä.
- Ratsastaminen kevyeen liikenteen väylillä on kiellettyä, mikäli sitä ei liikennemerkillä erikseen sallita. Taluttaessasi hevosta olet jalankulkija.
- Ratsukkoa koskevat samat liikennesäännöt kuin autoilijoita, taluttajaa jalankulkusäännöt.
- Ota muut kulkijat huomioon, puhukaa toisillenne.
- Ole valmis pysäyttämään hevonen ja väistämään muita.
- Käytä aina heijastimia hämärällä, vältä teillä liikkumista pimeässä.

Kun kohtaat koiran

- Metsästys- ja järjestyslain mukaan koiraa tulee Suomessa ulkoiluttaa aina kytkettynä taajamissa ja maaseudulla.

- Koira kulkee lenkillä useimmiten omistajansa vasemmalla puolella. Ulkoilun tarkoituksena on myös tarjota koiralle mahdollisuus tutustua ympäristöönsä nuuskien. Tällöin koira voi yllättäen vaihtaa reittiään pientareelta toiselle.
- Koira kiinnittää huomiota ihmiseen, joka reagoi koiraan. Jos haluat ohittaa koiran ilman, että se kiinnittää sinuun huomiota, niin jatka matkaasi normaalisti samaa vauhtia luomatta koiraan katsekontaktia. Pysähtyminen ja koiranomistajalle puhuminen saa koiran kiinnittämään huomionsa sinuun.
- Ohita koira ja ulkoiluttaja rauhallisesti. Vauhdin kiihdyttäminen koiran kohdalla saattaa laukaista joissain koirissa saalistusvietin. Koira kannattaa ohittaa aina taluttajan puolelta.
- Jos koira ulkoilee kelataluttimessa, ota huomioon, että koiran ja sen omistajan välissä voi olla ohut naru.
- Lain vastaisesti irrallaan juokseva koira kannattaa jättää vaille huomiota. Irrallaan olevan koiran kohtaamisessa tulee välttää karkuun juoksemista, koiran silmiin tuijotamista tai koiraan kohtaan uhkaavaa käyttäytymistä.

Kun kohtaat koiran pyörällä tai ratsastaen

- Jos liikut pyörällä, kiinnitä koiranulkoiluttajan huomio soittamalla pyörän kelloa hyvissä ajoin ennen kohtaamista. Näin koiranulkoiluttaja voi estää koiraan ryntäämästä ohimenevän pyörän eteen.
- Jos liikut ratsastamalla, hidasta tarvittaessa vauhtia ja ilmoita puhumalla koiranomistajalle, että olette lähestymässä.

Kohtaamisopas 2007

Oppaan ovat laatineet yhteistyössä

Suomen Kennelliitto (www.kennelliitto.fi)
Suomen Pyöräilyunioni (www.pyoraily.fi)
Suomen Ratsastajainliitto (www.ratsastus.fi)